

Balatonkörnyéki fásítási ankét

A Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Erdészeti Főigazgatóság együttes rendezésében ankét vitatta meg október 26-án, Balatonfüreden a Balaton környékének fásítási kérdéseit. A sokoldalú feladat változatos szempontjait tudósok — botanikusok, kertészek, erdészek, meteorológusok és talajkutatók — a közlekedés, egészségügy, mezőgazdaság, város és községgazdálkodás gyakorlati szakemberei külön-külön oldalról világították meg és járultak hozzá a tárgyalás eredményeségéhez.

Fekete Zoltán ny. egyetemi tanár, a M. T. A. levelező tagja elnöki megnyitójában a Balaton-környéki fásítások általános jelentőségét méltatta. Rámutatott, hogy azok több szempontból is érdeklik népgazdaságunkat. Először is hozzá fognak járulni az országos fahiány némi enyhítéséhez. Növelni fogják erdőállományunkat, s ha kisebb mértékben is, de támogatni fogják a mostani szűk kereteket. Másik eredménye lesz a tervezett fásításnak a Balaton-környéki kopárok megmentése a további leromlástól, s azok visszaállítása az alkotó népgazdaság szolgálatába. A harmadik szempont maga a Balaton, mint hazánk legszebb természeti kincse, amelynek környékét még szebbé kell tennünk, hogy zavartalanul gyönyörködhesse benne minden szem, ne legyen ott egy folt se, mely az általános képet zavarja és a táj harmóniáját megrontja. Figyelmeztetett, hogy ha valahol, hát itt van helye annak, hogy az erdőszépészeti szempontokat érvényesítsük, s kilépve az erdőgazdálkodás megszokott köznapi kereteiből, úgy hajtunk végre a fásításokat, hogy a létesítendő erdők a művészi hatás tekintetében is megfeleljenek a kívánalmaknak. Elismerőleg szólt a kérdésnek ankétszerű megvitatásáról, mely útmutatással kell szolgáljon arra, hogy miként kell egyes helyi feladatok megoldását előkészíteni. Erdőgazdaságunk fejlesztése — mondotta — olyan komplex feladat, amely tágabb kereteket kíván meg. A lokális feladatoknak ezekbe a keretekbe kell beilleszkedniök. A Balaton-környéki fásítás már magában véve is bonyolult, mégis csak egy helyi részlege annak az országos fontosságú népgazdasági feladatnak, amelyet ránknézve erdeink mostani, ki nem elégitő állapotának megjavítása jelent. A szaktudomány minden eszközét, a szaktársadalom minden tagjának lelkes és önzetlen buzgalmát, valamint az intéző körök minden erkölcsi és dologi támogatását kérte ahhoz, hogy erdőgazdaságunk a lehető legnagyobb eredményeket érhesse el.

Az elnöki bevezető után *Keresztesi Béla* főigazgatóhelyettes, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa. „Legfontosabb erdőtelepítési és fásítási feladataink az erdőgazdálkodás fejlesztése során“, utána *Rott Ferenc* a Balaton-környéki fásító erdészet vezetője „A balatonkörnyéki fásítások irányelvei“ címmel tartott előadást. Ezt a hozzászólások hosszú sora követte, melyet végül *Tömpe István* országos erdészeti főigazgató zárszava fejezett be.

Az elhangzott előadásokat és a hozzászólásokat az alábbiakban adja közre a szerkesztőbizottság.

Legfontosabb erdőtelepítési és fásítási feladataink az erdőgazdaság fejlesztése során

A magyar erdőgazdaság a felszabadulás óta eltelt 10 évben számottevő eredményeket ért el az erdőtelepítés és fásítás terén. Az állami erdőgazdaságok az 1946. évi 635 ha csemetekerti területet a hároméves terv ideje alatt 1102 hektárra, az ötéves terv ideje alatt pedig 3867 hektárra növelték. A hároméves terv folyamán felújítottak 34 682 ha vágásterületet és 5375 ha új erdőt telepítettek. Az ötéves terv alatt 39 144 ha természetes és 72 409 ha mesterséges erdőfelújítást végeztek, valamint 51 049 ha új erdőtelepítést és 52 534 ha fásítást létesítettek. A hároméves és az ötéves terv ideje alatt ezzel nagyrészt felújították a régi felújítatlanul hagyott vágásterületeket, elvégezték az évi rendes vágásterületek felújítását s ezen túlmenően az ország erdőterületét 108 958 hektárral növelték.

Ezek az adatok egymagukban is igen figyelemreméltók, jelentőségük azonban fokozottabban tűnik szembe, ha összehasonlítjuk más országok hasonló adataival. Az Egyesült Nemzetek Élélmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) 1955. évben közzétett adatai szerint az 1947-től 1952-ig eltelt időszakban Ausztriában 1500 ha, Franciaországban 107 200 ha, Nyugat-Németországban 14 000 ha, Olaszországban 42 000 ha, Svájcban 1300 ha, Nagy-Britanniában 82 000 ha erdőtelepítést végeztek. Ezen adatok szerint Franciaország és Nagy-Britannia kivételével egyetlen nyugati állam évi átlagos erdőtelepítése sem közelíti meg a mi kicsiny országunk évi erdősítését.

A magyar erdőgazdaságnak a három- és ötéves terv alatt elért eredményei alapján a Népköztársaság Minisztertanácsa 1954. május 27-én határozatot hozott az erdőgazdasági termelés fejlesztéséhez szükséges intézkedésekről. A Minisztertanács e határozata, amely az erdőgazdálkodás további nagymértékű fellendítését s ezen keresztül a népgazdaság és a lakosság számára nagyobb mennyiségű, jobb minőségű és olcsóbb fa termelését tűzte ki célul, az erdőtelepítés és fásítás további fokozását rendelte el: az 1955—60. években előzetes adatok szerint 46 000 ha erdőt és 136 000 ha fásítást, összesen tehát 182 000 ha új erdősítést kell létesíteni.

Ebben az évben az erdőgazdaságok már felkészültek ennek a nagy feladatnak a végrehajtására. Csemetekertjeikben mintegy 900 millió facsemetét termeltek, amelyből az 1955—56. gazdasági évben 550 milliót ültetnek el, 350 milliót pedig továbbnevelnek a következő gazdasági év erdőtelepítési és fásítási feladataihoz. Felkészültek az erdőgazdaságok arra is, hogy a következő évek még fokozottabb csemeteszükségletének termeléséhez a vetőmagvakat biztosítsák. Ebben az évben különösen a tölgyfélék hoztak gazdag termést. Az erdőgazdaságok 600 vagon kocsányos, 500 vagon kocsánytalan, 200 vagon csermakkot, 75 vagon egyéb tölgymakkot és 75 vagon férges makkot, összesen tehát 1450 vagon tölgymakkot gyűjtöttek be (1949-ben 645 vagon, 1952-ben 935 vagon volt a makktermés). Ebből a mennyiségből mintegy 1000 vagon elegendő a csemetekerti vetések, makkvetések útján történő erdőtelepítések és alátelepítés végrehajtására, 450 vagon pedig elsősorban termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak és az Élélmiszeripari Minisztérium vállalatainak adnak át az erdőgazdaságok.

Az erdőgazdaságoknak nagymértékben megnövekedett erdőtelepítési és fásítási feladataik sikeres végrehajtásához az Országos Erdészeti Főigazgatóság minden szükséges segítséget megad. A Kollégium a közelmúltban a legfontosabb nagyterületű erdőtelepítések és fásításokra vonatkozóan külön határozatokat hozott. E határozatok értelmében az 1955—60. évek erdőtelepítési feladatai közül különös gondot kell fordítani a kiskunhalasi homokterületek és hansági tőzegterületek erdősítésére; a fásítási feladatok közül pedig Budapest környékének, a Balaton környékének, a Keleti-Főcsatorna mentének, a tokaji borvidéknek, a Rakaca-patak völgyének és az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek majorjai környékének fásítására. Gondoskodni kell e feladatok végrehajtásához szükséges szervezetnek az illetékes erdőgazdaságok keretén belül történő kialakításáról, valamint a szükséges előfeltételek, gépek, eszközök stb. biztosításáról.

1. A kiskunhalasi homokterületek erdősítése

Kiskunhalas környékén a Délkiskunsági Erdőgazdaság területén mintegy 10 000 hektárnyi homokterületet kell beerdősíteni. Halas környéke ma az Alföldnek egyik erdőben legszegényebb, legfátlanabb vidéke. Régi időkben nagyobb kiterjedésű ligetes erdők voltak ezen a vidéken is, ezek az erdők azonban áldozatul estek a török hódoltság korától kezdődő nagymérvű erdőpusztításoknak. Jelentős mértékű erdőpusztítás folyt itt még a jelen században is. A század elején felfektetett erdők törzskönyvének adatai szerint Kiskunhalas város 64 739 ha-nyi határában 19 302 ha erdő volt. Az 1930-as években végzett alföldfásítási területösszeírás szerint ugyanezen a területen mindössze csak 2672 ha erdőt találtak. Kevés eredményt hozott Halas vidékén a Kaán Károly által kezdeményezett alföldfásítás is. A végzett erdőtelepítések nagyrésze sikertelen maradt. Ma a Délkiskunsági Erdőgazdaság erdeinek mintegy 40 százaléka rontott akác és nyáras. A rontott erdők ilyen nagy százalékaránya elsősorban a helytelen fafajmegválasztás és a legeltetés következménye. A most tervbe vett 10 000 hektárnyi homokfásítás Halas környékének régi problémáját oldja meg. A fásításra kijelölt területek legnagyobb része buckás legelő. Ezeken sem szántóföldi gazdálkodást, sem állattenyésztést folytatni már nem lehet, ezért kerültek mint mezőgazdasági hasznosításra nem alkalmas területek a földreform során államerdészeti kezelésbe. Az erdőgazdaság elegyes fenyő és szürkenyár állományokkal tervezi beerdősítésüket. Az előzetes tevek szerint 40 százalékban szürkenyár, 30 százalékban erdei- és feketefenyő és 30 százalékban egyéb lomb- és cserjeféléket használnak majd fel az erdősítésekhez. A megfelelő jobb talajfoltokon előnyben részesítik az akácot és nemesnyárákat. Az erdősítések sikerének biztosítása érdekében az erdőgazdaság igénybeveszi az Erdészeti Tudományos Intézet segítségét. Az Erdészeti Tudományos Intézet vállalta, hogy az erdősítésre kerülő valamennyi területen termőhelyfeltárást végez, termőhely térképeket készít, megadja a telepítendő fafajokat s a legcélszerűbb erdőtelepítési és ápolási módokat. Számít az erdőgazdaság az ERTI segítségére a csemetedőlés leküzdésénél, a cserebogár pajor elleni védekezésnél és a hazai nyáras vegetatív úton történő szaporításának megoldásánál is.

2. A hansági tőzegterületek erdősítése

A Hanságban a Kisalföldi Erdőgazdaság területén mintegy 1800 ha tőzegterületet kell beerdősíteni. A Hanság medencéje 1 évszázaddal ez-

előtt alakult át mocsárból láp-rétté. A kisebb mélyedésektől eltekintve a terület zömét savanyú és félfédes füvek, a déli peremét pedig a jelenlegi erdőterületnek mintegy 1/5 részén erdő foglalta el. A mesterséges erdőtelepítések legnagyobb részt a kibányászott tőzegterületek hasznosításának céljából történtek. Az alkalmazott fafaj kizárólag az éger (mézgás) volt, amely elég jól bírta a túlzott vízellátást. A háború alatt a Hanságban a háborús események következtében mintegy 3000 hektáron a tőzeg kiégett. A tűz a termőréteget elhamvasztotta és a terepszintet az átlagos talajvízszint közvetlen közelébe süllyesztette. Ezeken a kiégett területeken mezőgazdasági művelést folytatni nem lehet, csak erdősítés útján hasznosíthatók. Az erdőgazdaság feladata tehát a Hanságban a mezőgazdaság és nádgazdaság által nem hasznosítható, mélyfekvésű, nagyrészen kiégett területek és ezek közé ékelődő kisebb kiterjedésű ép talajok hasznosítása. A meglévő erdőkben tett megfigyelések és a felszabadulás után beállított kísérletek azt bizonyították, hogy a Hanságban megfelelő agrotechnikai eljárásokkal az éger mellett más gyorsnövésű fafajokat is jó eredménnyel lehet tenyészteni. A most tervbe vett 1800 hektárnyi tőzegterületet az erdőgazdaság 65 százalékban mézgáségerrel, 22 százalékban hazai (főleg fekete) nyárral, 13 százalékban nemes (késői és korai) nyárrakkal tervezi beerdősíteni. A második koronaszintet mezei és vénic-szilből, amerikai kőrishből és zselnicéből alakítják ki. A mélyebb fekvésekben fehérfüzet dugványoznak. Az erdőtelepítés legfőbb problémáját a talajelőkészítés képezi. Ezidő szerint a talajelőkészítéshez nem áll rendelkezésre megfelelő típusú eke. A Kisalföldi Erdőgazdaság a megfelelő eketípus megszerkesztésében várja az Erdőgazdasági Gépkísérleti Üzem gyors segítségét.

3. A budapesti zöldövezeti fásítás

Budapesten zöldövezet létesítése céljából a város belső és külső területein 5000 ha fásítást kell létesíteni. Budapest zöldövezetének kialakítását már a múlt század végén tervbe vették: 1877-ben a városi közgyűlés a pesti határ mentén 100 öl széles erdőöv létesítését határozta el. E határozatot követően a fővárosi erdők 1883. évi, majd 1922. évi üzemtervei, valamint a polgármesteri III. ügyosztály 1934. évi december 4-i előterjesztése foglalkozott a zöldövezeti fásítások kérdésével. E határozatokból és tervekből azonban alig került valami megvalósításra. Nagyobb arányú zöldövezeti fásításokra csak a felszabadulás után, az 1949. évben elkészített előzetes zöldövezet létesítési tervek alapján került sor. Az 1949. évi tervek azonban még sok tekintetben nem voltak megfelelőek. A főváros részletes zöldövezeti tervét a városnak, valamint környékének jövőbeni rendezését és fejlesztését figyelembe véve azután a BUVÁTI dolgozta ki. Ez a terv két részből áll: az egyik a belső, a másik a külső zöldövezet terve. A belső övezet Budapest határán belül elterülő fásítandó területekből tevődik össze, a külső övezethez tartoznak a Duna jobb oldalán a Pilisi erdőgazdaság piliscsabai, pilismaróti, visegrádi, szentendrei erdészete, továbbá a Budapesti erdőgazdaság budapesti, budakeszi, telki erdészete által kezelt erdők, valamint Budaörs, Törökbálint, Diósd és Érd községek határában fekvő gyümölcsösök és szőlők. A Duna balpartján a külső zöldövezet Sződligetnél kezdődik és 6—15 km hosszúságban övezi Budapestet a Csepelsziget déli részéig. A Duna balparti zöldövezeti terület erdősültsége általában kielégítőnek mondható, mégis a közbeékelte, a főváros határán belül kisebb, a környező községek határaiban azonban számottevő

nagyságú kopár területek fásítása és a rontott erdők átalakítása nagy feladatot jelent. A Budapesti Erdőgazdaság 500 ha sziklakopár erdősítését tervezi itt. A budai kopárokon a fenyők közül elsősorban a feketefenyő jön számításba. A viszonylag jobb termőhelyű részeken esetleg számításba jöhet még a simafenyő és itt-ott kísérletezni lehet a vörösfenyő ültetésével is. Az alsó szintbe ültetni lehet a borókát. A lombos fák közül szóba jöhetnek a tölgyek különböző fajai, elsősorban a molyhos tölgy, jobb részeken a budai tölgy, hársak, juharok, berkenyék, kőrisek, körte, alma, csonthéjasok, a nyárok közül a rezgőnyár, szürkenyár és fehérsnyár, az ezüstfa és még több fafaj elszórtan elegyítve. A cserjék közül a rózsák, kökény, galagonyák, somok, bengék, bangiták, cserszömörce, kecskerágók, pukkanó dudafürt stb. jönnek számításba. Szépen fejlődik megfelelő helyre ültetve a budai hegyekben a szelídgesztenye és törökmogyoró is. Minél több fafaj alkalmazásával a főváros környéki erdők képét változtatossá, parkerdő-szerűvé lehet változtatni. Ha ezen túlmenően a telepített és átalakított erdőket megfelelő sétaút hálózattal, játszó-, sporthelyekkel, kilátókkal is ellátják, egyre jobban meg fognak felelni zöldövezeti jellegüknek.

4. A Balaton környékének fásítása.

A Balaton környékén a Balatonfelvidéki, Keszthelyi és Észak-Somogyi Erdőgazdaságok területén mintegy 4000 ha fásítást kell létesíteni elsősorban a Balaton-part klímájának megjavítása és a tó környékének szépítése érdekében. Egy évszázaddal ezelőtt is még a Balaton környékén több erdő volt. A felszabadulási idők erdőpusztítása azonban nem kímélte a Balaton környékét sem. Ma a tó partjától számított 3 km-es, úgynevezett üdülési övön belül is az erdőterület az összes területnek alig 9 százalékát teszi ki. Az erdőpusztítás növelte a tó körüli kopárterületeket, szabaddá tette a szél útját, utat nyitott a termőtalaj lemosásának, a források kiapadásának. A Balaton környéke fásításának van múltja, de a múlt csak a célt tudta kitűzni, mert a végrehajtásra az akkori politikai és gazdasági rendben csak roppant kevésre futotta. Kaán Károlynak, a haladó szellemű nagy magyar erdésznek nevéhez fűződik a kezdeményezés, de hasonlóan az alföldfásítási törvény végrehajtásához, ezen a téren is méreteiben csekély eredményről lehet számot adni. Helytelen volna azonban, ha nem ismernők fel ezekben a csekély eredményekben is azt a nagy jelentőséget, amelyet az akkor végzett erdősítések és fásítások ma a mi számunkra jelentenek abból a szempontból, hogy alapos vizsgálatokkal bevált, megbízható eljárásokat, sikeresen alkalmazható fafajokat találunk az előttünk álló nagymértékű fásításokhoz.

5. A Keleti-Főcsatorna mentének fásítása

A Keleti-Főcsatorna mentén a Hajdúsági Erdőgazdaság területén 96 km hosszú erdősávot (600 ha) kell létesíteni. A Keleti-Főcsatorna, valamint a hozzá tartozó öntöző-fürtök a tiszalöki öntözőrendszerbe tartozó terület nagyobb részét képezik és több mint 115 000 ha öntözését teszik lehetővé. A Főcsatorna jelentőségét emeli az a körülmény, hogy öntöző-fürtjeivel vízzel látja el a Hortobágyot, az azt környező szikes területeket, valamint a debreceni löszhátat. A Keleti-Főcsatorna, a hozzá tartozó mellékcsatornák, valamint az öntözőcsatornákkal behálózott területek fásításának a célja a szél erejének megtörése, az öntözővíz párolgásának csökkentése, az öntözött területeken a káros hullámverés mérséklése, általán-

ban a mezőgazdasági növények terméseredményének növelése és a vidék erdősülttségének fokozása. A Főcsatorna környékén alig van fa. A Hortobágy erdősülttsége 0,6 százalék, a debreceni lőszháté pedig mintegy 3 százalék. Fásításra elsősorban azok a területek kerülnek, amelyek mezőgazdasági művelésre nem alkalmasak (kubik-gödrök, deponiák). Az egész területen a fásítás főútvonalait a Keleti-Főcsatorna és a Hortobágy folyó mentén telepítendő védő erdősávok alkotják. A mellécsatornák és a főútvonalak mellett létesítendő fásítások az előbbi vonalakat keresztben kötik össze. Ebbe a vázba illeszkednek azután bele az öntözött szántóföldek, legelők fásításai. Jelentős segítséget nyújt az erdőgazdaságnak a fásítások végrehajtásához a Debreceni OMMI talajlaboratórium és a Debreceni kísérleti erdészet.

6. *A tokajhegyaljai borvidék fásítása*

Tokaj-hegyalján a Zemplénhegységi Erdőgazdaság területén a borvidék szőlőinek felújítása és fejlesztése során a talajpusztulás megakadályozása és a helyi éghajlat megjavítása érdekében 2300 ha fásítást kell végrehajtani. Feljegyzések szerint Tokaj-hegyalján régebben gyakrabban fordult elő olyan időjárás, amely az aszúsodást elősegítette. A hőmérséklet az idők folyamán nem változott itt és ma is gyakori a szép meleg október, „a vénasszonyok nyara”. A Tokajhegyet körülölelő Tisza és Bodrog folyó hatalmas kiterjedésű vízenyős árterületeinek lecsapolása, valamint a hegyet borító erdők kiirtása és a legeltetéssel történt erős visszaszorítása következtében azonban hátrányosan megváltozott a levegő páratartalma. Helyi tudományos megfigyelések szerint a szőlőművelés alá nem vont területek visszaerdősítésének az erdőterületek feljavítása és a legelőn erdősávok létesítése biztosítani tudja a levegő páratartalmának olymértékű emelését, amely az aszúsodásra újból kedvező klímaviszonyokat teremt. A fásítások egyúttal védik a talajt az elpusztítástól, meggátolják vízmosások keletkezését. Az előzetes tervek szerint a fásításokat 41 százalékban kocsánytalan tölgygel, 2 százalékban molyhos tölgygel, 30 százalékban erdeifenyővel, 14 százalékban feketefenyővel, 3 százalékban lucfenyővel, 2 százalékban vörösfenyővel, 6 százalékban akáccal és 2 százalékban egyéb fa- és cserjefélékkel hajtják végre.

7. *Rakaca-patak völgyének fásítása*

A Rakaca-patak völgyében az Északborsodi Erdőgazdaság területén termelőszövetkezetek és dolgozó parasztok kérelmére a termőtalaj lemosásának és a legelők leromlásának megakadályozása érdekében 400 ha fásítást kell létesíteni. A Rakaca medencéjében a termőtalaj pusztulása régi idők bűne. 70—80 évvel ezelőtt a dombokat még erdő borította itt. A népesedés folytán a termőföld-igény növekedésével fokozódott az erdőirtás és legeltetés. A felszántott irtások talaját a záporok lemosták, a legeltetett erdők fokozatosan leromlottak, vízmosások képződtek, feltöltődött a patakok medre. A feltöltött meder a csapadék-vizet nem tudja leszállítani, gyakori gyors áradások öntik el a partmenti réteket és hasznavehetetlenné teszik azokat az állattenyésztés számára. Az erdőirtás okozta károk orvoslása végett a Rakaca-völgy lakossága már 1927-ben panasszal fordult a vármegye alispánjához. Ez a panasz később megismétlődött, de a vármegye a panaszok orvoslására nem tett semmit. A Rakaca völgyében fekvő szászfi termelőszövetkezetek a múlt évben a Termelőszövetkezeti Tanácstól a Rakaca sza-

bályozását kérték. A Vízügyi Főigazgatóság megállapította, hogy a patak szabályozása nem biztosítja a rétek és legelők tartamos hasznosítását. A vízrendezést megelőzően meg kell akadályozni a talaj további nagymértékű lemosását védő-fásításokkal és megfelelő agrotechnikai eljárások alkalmazásával. A Rakaca-völgy fásításával az Északborsodi Erdőgazdaság a rakacamenti parasztok régi kérelmének tesz eleget. A fásítások végrehajtásához az erdőgazdaságnak komoly segítséget nyújtott az ERTI Mezőes község fásítási tervének kidolgozásával, az OMMI miskolci talajlaboratóriuma a Rakaca-medence talajtani térképének elkészítésével.

3. Az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek majorjainak fásítása

A termelőszövetkezetek és állami gazdaságok majorjainak szebbé és egészségesebbé tétele érdekében az erdőgazdaságoknak segíteniük kell azok környékének befásítását. Ez év őszén és a következő év tavaszán az erdőgazdaságok már több mint 100 major fásításához nyújtanak segítséget.

*

Mindezeknek az erdőtelepítési és fásítási feladatoknak mind a tervezése mind a végrehajtása olyan munkát jelent, hogy a siker biztosítása érdekében nemcsak az erdőgazdaságnak, hanem a fásításban és erdősítésben érdekelt minden szervnek tevékenyen részt kell vennie. E legfontosabb erdősítéseink közül is a Balaton-környéki fásítási feladatok azok, amelyeknek eredményes megvalósítása csak akkor várható, ha a legkülönbözőbb szempontokat már a tervezésben is helyesen tudjuk összeegyeztetni. A Balaton-környéki erdőtelepítések és fásítások összetett és bonyolult voltának a felismerését bizonyítja az, hogy a Magyar Tudományos Akadémia az Országos Erdészeti Főigazgatósággal együttesen ezt a munkát vitatja itt meg. A mai ankét akkor lesz eredményes, ha a legkülönbözőbb területekről itt megjelentek bírálóan szólnak hozzá a felvetett kérdésekhez, ha a mai ankéton kialakított állásfoglalásokat magukévá téve, az illetékes párt- és tanácsi-szervek képviselői segítik majd a tervezés és végrehajtás munkáját, hogy mindennek eredményeképpen a Balaton környékének szebbé tétele ne csak terv maradjon, mint ahogy az a múltban történt, hanem megvalósítva szolgálja dolgozó népünk boldogulását.

R O T T F E R E N C a Balatonkörnyéki fásítási erdőszet vezetője:

A balatonkörnyéki fásítások irányelvei

Ha van vidéke Hazánknak, mellyel mind népüdtetési, mind nép-gazdasági szempontból foglalkozni érdemes, akkor a Balatonvidék — rendkívül előnyös természeti adottságai révén — az. Jellegzetes természeti kincs, mert tájának kivételes szépsége, termékeinek gazdag változatosága kincseskamrává avatja a Balaton-medence környékét.

Üdülő és gyógyhely szerepe kimagasló és világhíres volt már emberemlékezet óta; mutatják ezt a római korból származó településeken talált emlékek, épület-maradványok, használati tárgyak stb. Az ilyen leletek tanúsítják, hogy minden idők kultúrájában üdülő és gyógyhely volt a Balatonvidék. Csakhogy míg a múltban a Balaton az egyéni nyaralásokra berendezett üdülő és gyógyhely volt, most a magyar dolgozó tömegek üdülésére kell berendezni. Ezért a jövő minden létesítményének elhelyezésében, méreteiben, körülményeiben és teljesítőképességében a *tömeges üdültetés* vezér-eszméihez kell idomulnia.